

PROTEINLER

-
- × Canlının yapısına en fazla katılan,bütün doku ve organlarda bulunan organik moleküldür.
 - × **Aminoasitlerden** oluşur.
 - × Birçok besinin yapısında bulunur.
 - × Canlılarda **DNA kontrolünde** üretilen besindir.
 - × **Ribozomlarda** sentezlenir.

AMİNOASİDİN YAPISI

- × Aminoasitte aynı C atomuna bağlı;
- × Amino grubu(-NH₂)
- × Karboksil grubu(-COOH)
- × Radikal grup
- × H bulunur.

PROTEİNİN YAPISI

- ✘ Aminoasitler birbirlerine karboksil ve amino gruplarıyla bağlanır.
- ✘ Bu iki grup arasında oluşan bağı **peptit bağı** denir.
- ✘ İki aminoasidin birleşmesiyle **dipeptit**, üç aminoasidin birleşmesiyle **tripeptit**, daha fazla sayıda aminoasidin birleşmesiyle **polipeptit** proteinleri oluşur.

DEHİDRASYON

- × Aminoasitler peptit bağıyla birleşince su ve protein açığa çıkar. Bu olaya **dehidrasyon** denir.

Denatürasyon

- × Proteinlerin yapısının yüksek sıcaklık, basınç ve tuz derişimi gibi etkenlerle bozulmasına denatürasyon denir.

DENATÜRASYON ÖRNEĞİ

TEMEL AMİNOASİTLER(ESANSİYEL)

- ✘ Proteinlerin yapısına katılan 20 çeşit aminoasit bulunur.
- ✘ 20 aminoasidin 12 tanesi insan vücudunda sentezlenirken,diğer 8 aminoasit besinlerle dış ortamdan hazır olarak alınır.
- ✘ Bu aminoasitlere temel (esansiyel) aminoasitler denir.

ÖRNEĞİN; BAKLAGİLLER

HAYVANSAL GIDALAR

SEBZELER

PROTEİNLERİN GÖREVLERİ

- × Büyüme ve gelişmede etkilidirler.
- × Taşımada görevlidirler.(oksijen karbondioksit taşınması)
- × Vücudu yabancı madde ve mikroplara karşı korurlar.(antikor)
- × Kasların kasılıp gevşemesini sağlarlar.
- × Kanın pıhtılaşmasını sağlarlar.
- × Enerji verici ve düzenleyicidirler.

Yapı maddesidirler:

- × Hormon
- × Deri,tırnak,kemik,diş
- × Hücre zarı
- × Enzim

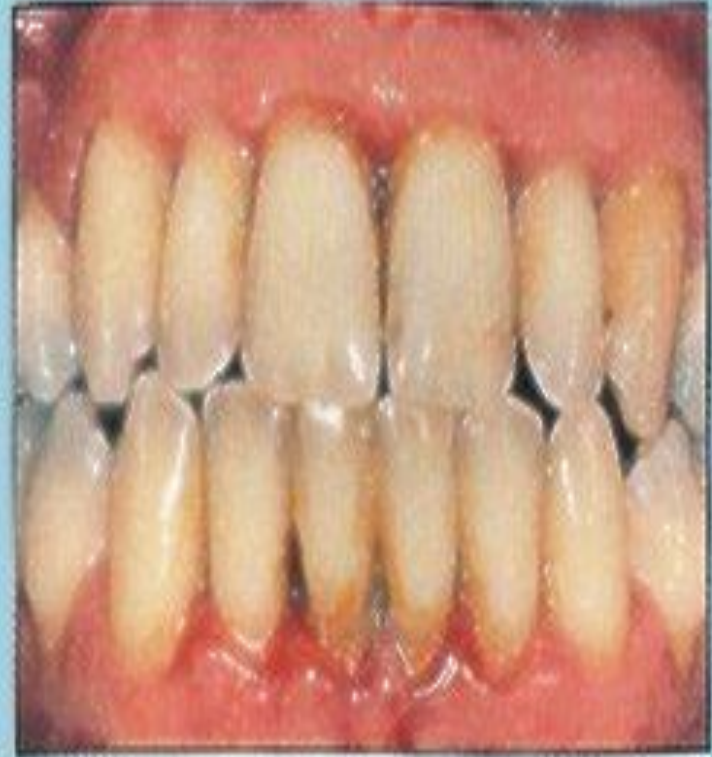
Yapısına katılırlar.

PROTEİNLERİN EKSİKLİĞİNDE;

- ✘ Çabuk yorulma, durgunluk gibi belirtiler görülmeye başlar. Daha ileriki dönemlerde ise kansızlık, hastalıklara karşı direncin azalması, kan basıncının düşmesi, diş eti hastalıkları, göz bozuklukları ve siroz gibi belirtiler görülebilir. Bununla birlikte, fazla protein almak da vücut, özellikle de karaciğer için zararlıdır.

Sağlıklı Diş Eti

Hastalıklı Diş Eti

